

Projekt uvedbe športnega plesa kot interesne dejavnosti na osnovne šole

DanceSport as a Special Interest Group Activity in Elementary Schools

viš. pred. dr. Bor Sojar Voglar, univ. dipl. psih., Akademija za ples - *Alma Mater Europaea*

1 ŠPORTNI PLES

Tekmovalni standardni in latinskoameriški plesi ali "športni ples" se je leta 1924 začel uveljavljati med drugimi plesnimi zvrstmi, saj se je tega leta pri angleškem Kraljevskem združenju plesnih učiteljev (ISTD) ustanovila sekcija za standardne plese (Silvester, 1990; Howard, 2002). Dogodek je bil izjemnega pomena za razvoj tekmovalnega plesa. Prvi svetovni prvak v standardnih plesih, Victor Silvester, je v svoji knjigi pomen tega dogodka opisal kot: "imel je tako močan vpliv na razvoj standardnih in latinskoameriških plesov kot ustanovitev francoske Kraljeve plesne akademije pod pobudo Ludvika XIV na razvoj baleta" (Silvester, 1990, str. 40). Prvi odbori plesnih učiteljev so pripravili kataloge in kriterije znanj za izpite ob sprejemu novih članov. Desetletja trdega dela so leta 1948 rezultirala v objavi knjige plesne tehnike standardnih plesov, ki je z dopolnitvami in spremembami danes izdana že v 10. prenovljeni izdaji (ISTD, 1994). Knjiga tehnike standardnih plesov natančno opisuje plesne korake, stopalno tehniko, držo, nihaje in nagibe, dvige in spuste, vodstvo, pozicije in različne plese. Od začetka so to počasni angleški valček, temperamentni tango, počasni fokstrot in poskočni quickstep. Hitri dunajski valček, najstarejši družabni ples, pa je bil k standardnim plesom dodan šele v leta 1965 (ISTD, 2001; Shioya, 2016).

V letih 1930 do 1955 sta vodilna londonska plesna učitelja Doris Lavelle in Monsieur Pierre v Evropo vpeljala vznemirljive plese iz dežel Latinske Amerike. Tehnika latinskoameriških plesov je bila sprva zelo enostavna (na nivoju družabnega plesa), da je v okolju, kjer so bili standardni plesi že dobro razviti v tekmovalni obliki, sploh lahko prodrla. V Evropo so prihajali novi in novi ritmi iz različnih delov sveta pod različnimi imeni. Učile so jih različne plesne šole z različnimi pristopi. Najbolj uveljavljene in standardizirane plese so uvedli kot drugo disciplino športnega plesa, kamor so vključili plese: samba, cha cha cha, rumba, passo doble in jive. Športni ples je svoj (tudi današnji) program dobil nekaj let po 2. svetovni vojni (Lavelle, 1975).

Športni ples je športna disciplina, ki je sprejeta in razvita po vsem svetu. Mednarodna plesna zveza WDSF (World DanceSport Federation) ima sedaj (leta 2019) 98 članic - 54 iz Evrope, 21 iz Azije, 12 iz srednje in južne Amerike, 6 iz Afrike, 2 iz severne Amerike, 2 iz Oceanije in 1 pridruženo članico (WDSF, 2019). Od teh je 70 članic priznanih s strani nacionalnega Olimpijskega komiteja. Med njimi je tudi Slovenija. V svetovnem vrhu so nekdaj bile države severne in zahodne Evrope (Anglija, Norveška, Danska, Nemčija, Nizozemska, Belgija, Italija). Danes svetovni vrh krojijo države vzhodne Evrope (Rusija, Ukrajina), vse bolj v ospredju pa so tudi pari iz ZDA, Japonske in Kitajske. Slovenija je bila v času Jugoslavije edina republika z organizirano plesno zvezo. Najstarejši zapis o tekmovanjih v športnem plesu v Sloveniji sega v leto 1930, ko sta "prvaka Dravske banovine" postala Stane Seunig in Elza Stojkovič (ZPOS, 1991). Od leta 1967, ko so zapisi bolj popolni, se na lestvici najboljših v Sloveniji pojavljajo plesalci in plesalke, ki so danes priznani slovenski plesni trenerji in mednarodni sodniki. V svetovnem vrhu je Slovenija že dolgo. Od leta 1995 se slovenski plesni pari redno uvrščajo na najvišja mesta na evropskih in svetovnih prvenstvih. Če naštejemo zgolj pare, ki so osvojili naslove svetovnih prvakov za Slovenijo, jih lahko naštejemo 15: Matej Krajcer in Janja Lesar (1995) LA starejši mladinci, Roki Česen in Jasna Gradišar (1996 in 1997) LA starejši mladinci, Andrej Škufca in Katarina Venturini (1996, 1997, 1998 ter 2001) 10 plesov in LA amaterji, Zoran Plohl in Natalija Banovič (1997) 10 plesov starejši mladinci, Matic Pavlinič in Lena Pavlinič (1999) ST mladinci, Miša Cigoj in Anastazija Novojilova (2000 ter 2004 in 2005) ST starejši mladinci in 10 plesov amaterji, Sergej Milicija in Katja Klep (2001) LA show profesionalci, Domen Krapež in Monica Nigro (2005) ST amaterji, Luca Bussoletti in Tjaša Vulič (2010 in 2012) 10 plesov profesionalci, Zoran Plohl in Tatsiana Lahvinovich (2012) LA profesionalci, Vitam Kodelja in Barbara Kodelja (2013) ST seniorji III, Miha Vodičar in Nadiya Bychkova (2014 in 2015) 10 plesov amaterji, Matej Pritekelj in Anja Pritekelj (2014) 10 plesov mlajši člani – pod 21 let, Vladislav Kolesnikov in Naja Dolenc (2017) LA mlajši člani - pod 21 let ter Klemen Prašnikar in Alexandra Averkieva (2017 in 2018) LA amaterji (Brun, Remic, Zagorc in Mavec, 2004; PZS, 2009; Dancesportinfo, 2019).

2 DOBRI ČASI, SLABI ČASI?

Slovenski športni plesalci so v samem svetovnem vrhu. To pa se ni zgodilo čez noč. Naši najboljši članski plesni pari so plod razvoja, tako plesalčevega, kot tudi razvoja plesnih

klubov in Plesne zveze Slovenije (PZS). V letih od 1985 do 1995 je bil razvoj opažen z izrazitim vlaganjem plesnih klubov v novo generacijo pionirskih športnih plesalcev. Kar hitro so ti mladi plesni pari dosegli prve mednarodne uspehe. Pari, ki so vztrajali tudi naprej, so v mladinski konkurenci potrjevali svoje visoko mesto na svetovni plesni sceni.

Leta 1991 je bilo na državnem prvenstvu v latinskoameriških plesih prijavljenih 40 parov v pionirski konkurenci (ZPOS, 1991), lani - leta 2018 pa je bilo na državno prvenstvo v LA prijavljenih samo 6 pionirskih parov (PZS, 2018). Tu seveda ne moremo mimo dejstva, da so v PZS med leti 1994 in 1995 pionirsko konkurenco razdelili na mlajše pionirje (pod 10 let) in na pionirje (10 in 11 let). Vendar tudi če je bilo leta 1991 pol pionirjev mlajših od 10 let, bi še vedno imeli četrt finale v vsaki konkurenci. Kaj je botrovalo temu, da je bilo lani in letos vseh pionirjev le za en skupni polfinale? Kaj to pomeni za prihodnost slovenskega športnega plesa?

Upad števila pionirskih tekmovalnih plesnih parov ne pomeni nič dobrega za slovenski športni ples. Pomanjkanje domače konkurence prinese prelahke zmage, prelahke zmage vodijo v upad motivacije po treningih, upad motivacije po treningih pa se kaže v zastojih v kvaliteti plesnega para. Tak plesni par v Sloveniji lahko stalno zmaguje, na tekmovanjih v tujini pa s takšnim pristopom ne pride daleč. Poleg tega pa je v interesu, da Slovenija ni odvisna zgolj od forme enega plesnega para, temveč da ima v samem vrhu več tekmovalcev, ki lahko posežejo po visokih mestih na odprtih plesnih turnirjih. Vlaganje v mlade plesalce in plesalke se je do sedaj vedno izkazala za kratkoročno in dolgoročno uspešno. Danes se na tem področju kaže močan upad, saj so tekmovalci državnega prvenstva v pionirski konkurenci člani le štirih plesnih klubov (PZS, 2019). Menimo, da je potreben drastičen preobrat - preobrat v smeri organiziranega in množičnega spodbujanja mlade generacije v smer športnega plesa.

V nadaljevanju bomo predstavili možnost uvedbe športnega plesa v slovenske osnovne šole. Tu seveda ne gre za obvezno šolsko vsebino, temveč za izbirno vsebino ali interesno dejavnost v popoldanskem času. To samo po sebi ni nič novega. Kar nekaj plesnih klubov je svoje pionirske pare zbralo na osnovnih šolah in imajo v šolskih dvoranah in telovadnicah tudi plesne vaje in treninge. Lahko pa bi naredili še korak naprej. Interesna dejavnost ne bi bila več zgolj dejavnost plesne šole ali kluba, ki bi gostovala na osnovni šoli, temveč bi postala dejavnost same osnovne šole. Ali povedano z drugimi besedami: Športne plesne dejavnosti ne bi prevzeli plesni klubi, osnovne šole pa bi jim to omogočale z razpoložljivimi

učenci in s telovadnicami, temveč bi športno plesno dejavnost prevzele osnovne šole za svoje učence in v svojih prostorih, plesni klubi pa bi jim to omogočili s strokovnimi kadri in pripravljenimi programi.

3 PRIMER DOBRE PRAKSE

Leta 2000 smo na Osnovni šoli Prežihovega Voranca v Ljubljani začeli s projektom interesne dejavnosti športni ples, latinskoameriški in standardni plesi. Projekt je potekal nepretrgoma 14 let, do leta 2013. V naslednjih poglavjih bomo poskusili opisati čim več težav, s katerimi smo se soočali, ter tehnike in metode ki smo jih uporabili ob vodenju dejavnosti športni ples na osnovni šoli. Najprej pa bomo opisali postopek, s katerim se je dejavnost športni ples sploh uvedla na Osnovno šolo Prežihovega Voranca v Ljubljani kot interesna dejavnost.

3.1 UVEDBA ŠPORTNEGA PLESA NA OŠ PREŽIHOVEGA VORANCA V LJUBLJANI

Postopek uvedbe športnega plesa na OŠ Prežihovega Voranca v Ljubljani je bil dokaj preprost. Šel je po enostavnem principu v naslednjih korakih:

- Izbira osnovne šole za uvedbo dejavnosti športni ples.
- Oblikovanje okvirnega načrta za vodenje dejavnosti športni ples na osnovni šoli s strani kandidata za vodenje dejavnosti in plesnega kluba.
- Uvodni pogovor s pomočnico ravnatelja o interesu in možnosti izvedbe dejavnosti športni ples na osnovni šoli glede na okvirni načrt.
- Izpopolnitev načrta v ponudbo in posvetovanje kandidata za vodenje z izbranimi strokovnimi mentorji.
- Končni dogovor z vodstvom šole in uvedba interesne dejavnosti na osnovni šoli.

3.1.1 Izbira osnovne šole za uvedbo dejavnosti športni ples

Izbira osnovne šole je bil najlažji korak v postopku uvedbe športnega plesa. Svetujemo, da se tudi ob morebitnih naslednjih uvedbah interesne dejavnosti izbere tiste osnovne šole, katere so kandidati za vodenje dejavnosti sami obiskovali kot osnovnošolci. Če so imele šole pozitivno stališče do učencev, ki so se ukvarjali s športnim plesom, so morda tudi popestrili šolske

proslave s plesnimi točkami, bodo dejavnost sprejele z veseljem in ne zgolj administrativno. Bolj se bodo aktivno zavzele za kvalitetno izvedbo dejavnosti na svoji šoli s strokovnim (pedagoškim) svetovanjem, pri organizaciji nastopov itd.

3.1.2 Oblikovanje okvirnega načrta

Tu bo seveda imel vsak kandidat in vsak plesni klub svoj pogled in svoj lasten načrt. Vendar pa vseeno morajo biti načrti skupni na nekaterih pomembnih točkah. Mi smo uvedli shemo, ki je okvirno identična osnovni shemi PZS - sekcije LA in ST. Gre za osnovno (v mnogih primerih za prvo) plesno izobraževanje otrok s takojšnjo usmeritvijo na latinskoameriške in standardne plese v C kategoriji z učenjem plesnih figur omejitvenega programa in tekmovalne plesne tehnike. Povedano drugače: za otroke, ki so se v osnovni šoli prvič seznanili s plesnim izobraževanjem, je bil prvi stik s plesom športni ples, za otroke, ki pa so se s plesom seznanili že v predšolskem obdobju, pa je bila to zgodnja nadgradnja plesnega znanja v športni ples. Naš cilj je bil rešitev problema majhnega števila tekmovalnih plesnih parov v pionirski in mlajši pionirski konkurenci, zato smo v načrtu že vnaprej opredelil ciljno skupino prvošolcev, otrok starih 6 do 9 let.

Tako smo v načrtu že opredelil: Predmet projekta (latinskoameriške in standardne plese po tekmovalnih pravilih PZS in WDSF) in populacijo za izvedbo projekta (učence prve triade osnovne šole). Ostalo nam je še vprašanje načina - metode projekta. Način (metodo) projekta smo zastavili zelo splošno, in sicer: Resno športno in umetniško izobraževanje s treningi, s strokovnim in pedagoškim pristopom do otrok z upoštevanjem njihovih razvojnih in osebnostnih značilnosti s ciljem zainteresirati in pripraviti čim več plesnih parov, da se udeležijo kvalifikacijskih in rating tekem PZS. Pri tem smo se povezali s Plesnim klubom Fredi iz Ljubljane. Prav je, da se kandidati za vodenje interesne dejavnosti na šolah povežejo z aktivnimi plesnimi klubi zaradi strokovne usposobljenosti in izkušenj, ki jih mladim in entuziastičnim plesnim trenerjem še primanjkuje ter zaradi Registrskega in Tekmovalnega pravilnika PZS, ki ne omogočata, da bi plesni pari tekmovali na kvalifikacijskih tekmah v LA in ST plesih za svojo osnovno šolo temveč se morajo včlaniti v plesni klub, ki je včlanjen v PZS. Zahvaljujemo se plesnemu trenerju Frediju Novaku, da je v namen projekta, sprejel nove tekmovalne plesne pare iz OŠ Prežihovega Voranca v klub brez dodatnih obveznosti otrokovih staršev. Klubom, ki nameravajo uvesti interesno dejavnost športni ples na osnovne šole predlagam, da novim plesalcem in plesalkam kmalu omogočijo tekrovati na

tekmovanjih PZS in za to ne naložijo staršem dodatnih stroškov v obliki šolnin, članarin in podobno. Najboljši pari se bodo v klub tako ali tako včlanili.

3.1.3 Uvodni pogovor z vodstvom šole in oblikovanje ponudbe

Kot nekdanji učenec Osnovne šole Prežihovega Voranca in vrhunski športni plesalec so v vodstvu šole idejo o uvedbi športnega plesa na njihovi šoli sprejeli z velikim interesom. Tema pogovora ni bila toliko o promociji dejavnosti šoli, temveč o:

- kapacitetnih in časovnih zmožnostih šole.

OŠ Prežihovega Voranca v Ljubljani ima tri telovadnice, od katerih sta bili dve bolj malo v uporabi. Lahko smo celo izbirali v kateri telovadnici bi želeli voditi plesno dejavnost. Druge osnovne šole navadno nimajo toliko telovadnic, imajo pa dokaj neuporabljene kulturne dvorane ali odre, na/v katerih bi dejavnost športni ples z veseljem uvedli. Časovni termini interesnih dejavnosti so običajno že v naprej določeni in sicer na zgodnji popoldanski čas - čas podaljšanega bivanja. Športni ples težko konkurira interesnim dejavnostim kot so tuji jeziki ali skupinski športi, lažje pa konkurirajo raznim umetniškimi (kiparskim, slikarskim, glasbenim...) delavnicam, tabornikom in podobno. Predlagam, da se časovni termini ne prekrivajo s termini množično obiskanim interesnim dejavnostim, vendar pa se vsem prekrivanjem urnikov ne bo dalo izogniti.

- konkretni določitvi razredov, za katere bi bila dejavnost namenjena,

Mlajši ko je otrok, lažje ga je zainteresirati za določeno dejavnost. To še posebej velja za fante, ki kasneje zaradi številnih stereotipnih mišljenj, češ da je ples samo za punce, težje vstopijo v plesno dejavnost. Športni ples je na šoli najlažje uvesti kar za prve razrede osnovne šole (6 in 7 letne otroke). Če obstaja interes za športni ples tudi v višjih razredih OŠ, je seveda dobro izkoristiti tudi to priložnost, vendar pa je izjemno težko kombinirati pare iz višjih in nižjih razredov v isti skupini.

- nasveti s strani šole kako dejavnost športni ples promovirati pri otrocih in starših,

Najboljša promocija interesne dejavnosti športni ples je nedvomno ta, da so treningi športnega plesa na šoli za otroke in za njihove starše brezplačni. Športni ples s sabo nosi sloves izredno dragega športa, zato je brezplačna izvedba zelo motivirajoča za starše. Posebno pozornost je seveda treba nameniti tudi motivaciji staršev fantov, saj se ti v precej manjši meri vključujejo

v plesne dejavnosti. Po eni strani je dobro predstaviti prednosti, ki jih ukvarjanje s plesom prinese fantu (lepa drža, bonton, obzirnost, koordinacija gibov, prednost za bodočnost (valeta, maturantski plesi...) in podobno), po drugi strani pa je možno del motivacije fantov preložiti tudi na dekleta in njihove starše. Športni ples je ples v paru plesalec-plesalka in se lahko sošolci in sošolke ter njihovi starši že vnaprej dogovorijo kdo bi plesal skupaj.

- odpravi pomanjkljivosti in dopolnitvi okvirnega načrta.

Šola za uvedbo interesne dejavnosti ne potrebuje samo načrta, temveč potrebuje ponudbo, ki mora vsebovati za osnovno šolo pomembne podatke. V ponudbi je potrebno dodati še podatke o časovnih terminih (kolikokrat na teden, kako dolgo bo trajal en trening), o številu skupin in številu plesalcev v vsaki skupini, o prostoru izvajanja dejavnosti in seveda o ceni stroškov izvajanja interesne dejavnosti, ki predstavljajo plačilo pedagoškega dela izvajalca in načinu plačila. Plačilo se lahko izvaja preko napotnice študentskega servisa, preko plesnega kluba ali na drug s šolo dogovorjen način. Za plesne klube je to dolgoročna naložba v dobre plesne pare, ki bodo kasneje seveda trenirali tudi pri trenerjih z več izkušnjami v matičnem plesnem klubu.

Ponudba je končna postaja pri uvajanju interesne dejavnosti športni ples na osnovno šolo, nad katerim ima kandidat še kaj vpliva. Ko je ponudba oddana, je vse odvisno le še od ravnatelja in pa od šolskega proračuna. Ponudba interesne dejavnosti mora biti oddana pravočasno, da se jo lahko v naslednjem šolskem letu uvrsti v letni delovni načrt šole – torej še pred koncem prejšnjega šolskega leta.

3.2 NAČIN POUČEVANJA

Plesni treningi so sledili naslednjim učnim ciljem:

Učenci:

- spoznajo različnost glasbe in ritma standardnih in latinskoameriških plesov,
- razvijajo izrazoslovje ST in LA plesov, spoznavajo in izvajajo nove figure in plesno tehniko,
- razumejo pomen plesne drža pri ST in LA plesih ter znajo plesati v zaprti in odprti plesni drža,
- spoštujejo bonton ST in LA plesa in ustrezen partnering / vodstvo,
- so sposobni izvajati plesno dejavnost kot miselni in telesni napor z določenimi pravili,
- razvijajo veselje do plesne dejavnosti in plesanja v paru.

Skozi 14 let izkušenj se je kot najboljši način poučevanja izkazala kombinirana učna ura, pri kateri se je vodila in usmerjala pozornost plesalk in plesalcev v 6 tematikah. Najmlajšim plesalcem in plesalkam ob monotoni učni uri hitro upade pozornost, zato je poglobitveno, da plesni učitelj usmerja predvsem njihovo pozornost. Otroke pogosto pritegnejo telovadna orodja, prisotna v telovadnici. Vsaka telovadnica, v kateri imajo otroci z osnovne šole športno vzgojo in kjer igrajo košarko, nogomet, med dvema ognjema ipd., je za otrokovo razumevanje tem dejavnostim tudi namenjena. Težko sprejmejo spremembo v mišljenju, da telovadnica kar na lepem postane plesišče. Zato je treba ustvariti dvojno vzdušje. Treba je posebej poudarjati, da je ples, s katerim se ukvarjamo športni ples in da je telovadnica primeren prostor za izvajanje dejavnosti, obstoječe telovadne pripomočke v telovadnici pa občasno uporabljati, da dobijo občutek uporabnega prostora. Drugo vzdušje pa mora biti seveda kulturno-umetniško. 45 minut plesnega treninga je dobro torej razdeliti na 6 delov, ki sledijo zgoraj navedenim ciljem. Najbolje je vsak trening začeti z uvajanjem osnovnega plesnega bontona in plesne drža ter povezovanje plesalca in plesalke kot plesni par (1. del). Sledi naj ogrevanje z osnovnimi razgibalnimi in razteznimi vajami (2. del), nato pa spoznavanje novih plesov in plesnih figur (3. del). Ta del se lahko zamenja tudi z učenjem plesne tehnike in vajami za utrjevanje le-te (4. del). Zelo dober način vodenja pozornosti otrok je štetje glasbe, takta in prepoznavanje ritmov s ploskanjem ali malimi tolkali (5. del), ki ga je dobro umestiti v trening ob opaznem upadu motivacije otrok. Zelo pomemben pa je tudi 6. del, pri katerem se otrokom ponudi plesno igro z določenimi pravili.

Pri vseh učencih, še posebej pa pri majhnih otrocih je izjemno pomembno, da se učence motivira za vsak trening posebej. Otrokom je treba vnaprej povedati kaj se bodo učili, kaj naučili, kaj bodo na koncu znali in kako bodo do tega znanja prišli. Ob tem kanček dramatičnosti ne bo odveč. Vsaka priprava trenerja naj vsebuje:

- cilj treninga (kaj bodo otroci na koncu treninga znali),
- način motivacije plesalcev in plesalk (zainteresirati jih za držanje načrta tekom treninga),
- ogrevalne, raztezne vaje, vaje za moč in aerobne vaje (primerne otrokovi starosti),
- glavna téma treninga (določen ples, določena plesna figura, določena plesna tehnika, plesna drža ipd.),
- didaktična sredstva (posebni pripomočki, da je trening zanimivejši, uspešnejši, boljši; sem spada tudi priložnostna izbira bolj zabavne ali slovenske plesne glasbe),
- plesna igra in razvedrilo (igra, ki se nanaša na glavno témo treninga),

- zaključek in povzetek plesnega treninga (ponovna umiritev, besedna ali drugačna ponovitev ali obnova treninga, pohvale uspešnih).

Kot pohvala uspešnih se je kot uspešna izkazala uvedba kartončkov s simboli, ki so označevali uspešen napredek pri plesu ali pri odnosu do plesa in plesnega treninga.

3.2.1. Tekmovanja

Meseca maja smo vsako leto na šoli priredili Šolsko prvenstvo v športnem plesu. Povabili smo tri priznane plesne trenerje ali aktivne tekmovalne plesalce iz različnih plesnih klubov kot sodnike. Plesno tekmovanje je potekalo po vseh pravilih Plesne zveze Slovenije (z ohlapnimi pravili glede oblek in obutve) in je potekalo v 6 plesih (samba, cha cha cha, jive, angleški valček, tango in quickstep). Vsi plesni pari so prejeli diplome, najboljši trije pa tudi kolajne ali pokale. Tekmovanje je potekalo v različnih starostnih kategorijah. Najboljši plesni pari so se nato včlanili v plesni klub in se udeležili tudi kvalifikacijskega turnirja PZS, ki je potekal v mesecu juniju. Najboljši plesni pari so nato tekmovali tudi na slovenskih rating turnirjih, mednarodnih turnirjih WDSF ter državnih prvenstvih. Najuspešnejši plesni par iz interesne dejavnosti športni ples na OŠ Prežihovega Voranca je bil Matic Breskvar in Saba Stančič, ki sta bila v svoji karieri dvakratna vicedržavna prvaka v LA plesih (leta 2003 med pionirji in leta 2007 med mladinci). Leta 2009 sta Slovenijo zastopala tudi na evropskem prvenstvu v LA plesih med starejšimi mladinci.

4 PRIHODNOST

V osnovi smo imeli v načrtu, da bi se uvedba športnega plesa kot interesno dejavnost na slovenskih osnovnih šolah razširilo v Šolsko Ligo Športnega Plesa (ŠLŠP). Ta liga bi zajemala vse osnovne šole, ki bi izvajale interesno dejavnost športni ples. Liga bi obsegala toliko tekmovanj, kolikor bi bilo osnovnih šol z izvajanjem interesne dejavnosti športni ples. Na tekmah bi se tekmovalo v predpisanih tekmovalnih latinskoameriških in standardnih plesih, kot jih predpisujeta tekmovalna pravilnika WDSF in PZS, začeniši z C kategorijo (trije plesi v LA (samba, cha cha cha, jive) in trije v ST plesih (angleški valček, tango, quickstep)) predlagano z ohlapnejšimi pravili o oblekah in obutvi. Tekmovanja bi potekala ločeno v LA in v ST plesih, ter ločeno po starostnih kategorijah (mlajši pionirji, pionirji, mlajši mladinci in

mladinci). Plesni par bi glede na uvrstitev zbral določeno število točk, seštevek točk na koncu šolskega leta pa bi pomenil seštevek, na podlagi katerega bi se določilo zmagovalca (in vso razporeditev mest) ŠLŠP v LA plesih ter v ST plesih, seštevek obojih točk pa zmagovalca (in vso razporeditev mest) v kombinaciji 10 plesov. Dodaten element ŠLŠP bi bil tudi team-match ali tekma šolskih ekip, kjer bi vsaka šola določila štiri pare, ki bi jo zastopale na vsaki tekmi posebej. Dva para bi tekmovala v LA plesih (predlagano dva plesa), dva para pa v ST (tudi dva plesa). Na team-matchu bi se zbirale posebne točke, ki se pripišejo šoli. Končni seštevek točk bi dal tudi zmagovalno šolo. Na tekmah bi sodili najmanj po trije sodniki (tudi *team-match*), ki ne bi bili nujno tudi registrirani sodniki PZS. Poleg tega plesnim parom, ki bi tekmovali v ŠLŠP, ne bi bilo potrebno biti registrirani niti kot tekmovalci PZS, niti kot člani plesnega kluba. Edina omejitev bi bila, da oba (tako plesalec kot plesalka) obiskujeta isto osnovno šolo. Najboljšim, oziroma vsem zainteresiranim, plesnim parom iz ŠLŠP pa bi se omogočilo tekmovati tudi na KV in RT turnirjih PZS. Ob tem seveda ni treba spreminjati obstoječih pravilnikov in bi se ti plesni pari morali včlaniti v plesni klub in se registrirati pri PZS. Takemu plesnemu paru pa ne bi bilo onemogočeno še naprej tekmovati na ŠLŠP za svojo osnovno šolo.

Z organizacijo Šolske lige športnega plesa (ŠLŠP) v taki obliki, bi se mentorji interesnih dejavnosti športni ples na osnovnih šolah potrudili tudi s kvalitetnim delom, plesni pari bi dobili motivacijo in smisel plesnih treningov in Slovenija bi dobila pester, številčen in kvaliteten podmladek novih športnih plesalcev latinskoameriških in standardnih plesov. Podoben projekt je Plesna zveza Slovenije že uvedla. Poteka pod nazivom Šolski plesni festival (ŠPF), ki pod okriljem Zavoda za šport RS in sekcijo za plesno rekreacijo vsako leto uspešno zbere na stotine mladih plesalk in plesalcev na šolskih, področnih in državnih tekmovanjih v solo plesih, plesnih formacijah in plesih v paru (PZS, 2019b). Šolski plesni festival je dobra alternativa predlagani Šolski ligi športnega plesa, saj se na tekmovanjih v plesih v paru tekmuje v razširjeni različici standardnih in latinskoameriških plesov (angleški valček, tango in fokstrot ter samba, cha cha cha in rock'n'roll). V projekt smo se po 4 letih vključili tudi z OŠ Prežihovega Voranca iz Ljubljane in vedno dosegali odlične uvrstitve, vendar pa se je izkazalo, da se pari ne odločajo množično za nadaljevanje tekmovalne kariere v ST in LA plesih. Zato bi predlagali, da bi se za ponovni razvoj množičnega ukvarjanja otrok s to čudovito športno disciplino lahko vodila dva vzporedna šolska programa in se uvedlo Šolsko ligo športnega plesa pod krovno organizacijo, morda tudi pod pokroviteljstvom *Alma*

Mater Europaea – Akademije za ples, katedre za tekmovalni ples, morda tudi kot obliko obvezne pedagoške prakse študentov plesa.

5 LITERATURA

1. Brun, N., Remic, M. Zagorc, M. in Mavec, J. (2004). *Slovenska plesna pravljica: pripovedi o poteh slovenskega družabnega in športnega plesa*. Ljubljana: Forma 7.
2. Dancesportinfo (2019). *Dancesportinfo.net - The Dancers' Website*. Pridobljeno 23. 2. 2019 z <https://www.dancesportinfo.net/>
3. Howard, G. (2002). *Technique of Ballroom Dancing*. Brighton: International Dance Teachers Association.
4. ISTD (1994). *The Ballroom Technique*. London: Imperial Society of Teachers of Dancing.
5. ISTD (2001). *Viennese Waltz*. London: Imperial Society of Teachers of Dancing.
6. Lavelle, D. (1975). *Latin and American Dances*. London: Pitman.
7. PZS (2009). *Svetovno prvenstvo v latinskoameriških športnih plesih 7. 11. 2009 – bilten tekmovanja*. Maribor: Plesna zveza Slovenije.
8. PZS (2018). *Državno prvenstvo v LA plesih Ivančna Gorica 4. 3. 2018 – rezultati tekmovanja*. Pridobljeno 23. 2. 2019 z [https://rezultati.plesna-zveza.si/Tekmovanja/2018/0304/DRZAVNO/PRVENSTVO v LA/](https://rezultati.plesna-zveza.si/Tekmovanja/2018/0304/DRZAVNO/PRVENSTVO%20v%20LA/)
9. PZS (2019a). *Državno prvenstvo v ST plesih Ajdovščina 2. 2. 2019 – rezultati tekmovanja*. Pridobljeno 23. 2. 2019 z [https://rezultati.plesna-zveza.si/Tekmovanja/2018/0202/DRZAVNO/PRVENSTVO v ST PLESIH/0002/index.htm](https://rezultati.plesna-zveza.si/Tekmovanja/2018/0202/DRZAVNO/PRVENSTVO%20v%20ST/PLESIH/0002/index.htm)
10. PZS (2019b). *Šolski plesni festival*. Pridobljeno 23. 2. 2019 z <https://www.plesna-zveza.si/plr/podstrani/solski-plesni-festival>
11. Shioya, T. (2016). *Analysis of Rise and Fall in Ballroom Dancing*. Symposium: Sports engineering - Human dynamics. Yamagata, 9. – 11. 11. 2016.
12. Silvester, V. (1990). *Modern Ballroom Dancing*. London: Stanley Paul.
13. WDSF (2019). *WDSF Members*. Pridobljeno 23. 2. 2019 z <https://www.worlddancesport.org/Member>
14. ZPOS (1991). *Državno prvenstvo v latinskoameriških plesih 14. 3. 1991 – bilten tekmovanja*. Ljubljana: Zveza plesnih organizacij Slovenije.